

Atai inaomatam ao katabeam: te bikoukou ao Te makuri n toba i Aotiteria

Bungiakin te nati, bon te bong ae te kabanea ni kakukureii nanon maiun te aomata. E roko ma uotana bitaki aika a maiti kurikuri nakon te rabata ao te kanamakin. E kona n riki ba te tai ae e kakukurei ao ni kimareirei, ma e kona naba n riki ba tai ae moan te bati kanoana ngkana arona ba ko maeka i tinaniku n raroanako ma am utu ma aia boutoka ae e aki kona n tare.

Ngkana arona ba kama bikoukou ao kam kan katei utu, e kakawaki ba e na reke iroumi te rongorongoe ae aika a banin ao n eti iaon taekan te rootaki n te bikoukou n ami tai n ira buakon te kamakuri, ni ikotaki ma inaomatam ma katabeam, n te tabo ni makuri, ma kabanemane aika a kona n riki, taekan te wisa, te intuarenti ibukin te kuakua ao bwainaoraki aika a kainnanaoaki. A na buokiko roangorongoe aikai ni karaoa te baire ae e kakanoa ibukim ao ibukin am utu.

KAUAREKEANA

- E aki kona ni kaokoroaki te tia makuri, n aron ae e kona ni kabaneaki, kakerikakaki, ke ni kaokoroaki arona ma taan makuri ake tabeman i bukina ba e bikoukou.
- E kakawaki ba ko na taetae ma te taokita temanna iaon taekan bikoukoum ao karekei tutuo aika a kainnanaoaki ao taetae naba nakon am tia kamakuri iaon taekan te te makuri ae e mano, safe jobs, te motirawa ae e aki kaboaki ao babaire ibukin manga okiran te makuri.
- Bungiakin te ataei i Aotiteria n akea te intuarenti ibukin te kuakua, e kona n riki ba te kabanemane teuana ae e rangin maiti. - e kakawaki ba ko na maroroo ma te tia katauraoa te intuarenti ibukin boon te kuakua ni kakaea ngkana tia ni kamanoaki n te intuarenti.
- E kakawaki naba ba ko na kaongoa te Tebatamente i Nanao taekan natim n te tai ae ko kona ni kaongongo iai aonga ni kona ni buokiko ni katauraoa ana wisa natim.

Te bikoukou, te toba ao tuan Aotiteria

I Aotiteria, In Australia, a uaia taan makuri ao taan kamakuri ni iai inaomataia ao katabeaiia aika iai rekerekeia ma te bikoukou, te motirawa n toba, okiran te makuri ao te tabo ni makuri ao te marurung ao te mano iaan tuua tabeua aika a kakaokoro laws.

A kaotaki tuua ao katanaki ma maroroo ao babairean kanoan am tai ni bikoukou aikai ma am tia kamakuri n te tabo ni makuri i Aotiteria e na bon boraai aekana. Ko aki riai n raraoma ke n tabeaianga ibukin buan am makuringkana ko bikoukou. te itoman ae e nakoraai ao e moantaai i marenam ao am tia kamakuri iaon inaomata ma katabeaki e na kona n teimatoa iai am makuri ma te rau ao am kona ni moana babairean am motirawa n toba ao manga okiran te tabo ni makuri.

Te katanaki man te kakaokoroaki

E aki kona ni kaokoroaki te tia makuril bukina ba a bikoukou. Nanon aei ba te tia makuri e aki kona ni kabaneaki, ni karinanoaki, ke ni kaokoroaki mairouia taan makuri ake tabeman ibukina ba a bikoukou.

Rongorongo man: Ana Ombatiman te Tautaeka n Aotiteria iaon te Makuri Riai, te Bikoukou Kaniwangaia taan makuri

Taetae nakon am taokita

INGkana ngkana ko bikoukou ngkoe ke toam i Aotiteria, ko riai moa n taetae ma am taokita. E rangin kakawaki ba ko na iri taian tutuo ao te tikaen aika a kainnanaoki ba e na ataaki iai marurungin te tina ao te ataei. E na buokaki naba kanoan am babaire ngkana ko ata roron am ataeu. Kabongana te Health Direct Service Finder ke maroroo ma am tia kamakuri iaon kakaeen te taokita ae e uakaan ma ngke ibukin te tutuo. Uringnga ba e aki kona am taokita ni kaota kanoan ami maroroo nakoia aomatan akea am kariaia.

N ningai ae I riai ni kaongoa iai au tia kamakuri?

E ngae ngkai a bon aki kariaki taan makuri ba ana kaongoa aia tia kamakuri ba a bikoukou, e na kona ni iai babaire iaon te marurung te mano ao babaire riki tabeua ibukin kaotakina nakon te tia kamakuri n aron karekean kaniwanga.

Te katotoo teuana, ba ngkana ba ngkana ko kan karekea te kaniwanga iaon te motirawa ni karo ae e aki kaboaki, ko riai ni kaongoa am tia kamakuri 10 te wiiki imain anaakin kanoan te motirawa aio. Ngkana arona ba ko riai ni Kangaraoa tibangam ba kam aongan mano ngkoe ma natim, e tamaroa ngkana ko moantaai ni kaongoa am tia kamakuri, ba aonga ni karaoaki babaire iaona.

Uingnga ba te moantaai n itoman imarenam ao am tia kamakuri iaon taekan bikoukoum, e na anganiko te kona ni moana am babaire iaon bolkoukoum ao ana tai ni bung.

Ngkana arona ba ko aki namakina te mweraoi n taetae ma am tia kamakuri iaon taekan bikoukoum ko kona naba n reitaki rainin ana tieweti ni boutoka te PALM ke ni maroroo ma temanna kaain am komuniti ae ko onimakinna ibukin te kairi ao te boutoka. Ko kona naba nora te atu n taeka Kaaro Aika Taan Makuri: te Boki ni Kakae ae e Tawe iaon Inaomata Ibukin reitan riki te rongorongo iaon aron ao te tai n taetae ma ami tia kamakuri.

Uringnga, ba e bure iaan te tua te tia kamakuri ngkana e katuaeko ke e kabaneko te tia kamakuri an employer to penalise you, or fire you, ibukina ba ko bikoukou. Ngkana e riki aei nakoim,, ko kona ni karekea te taeka n rabakau iaon te tua man te Makuri Riai Komition.

I kona ni makuri n au tai ni bikoukou?

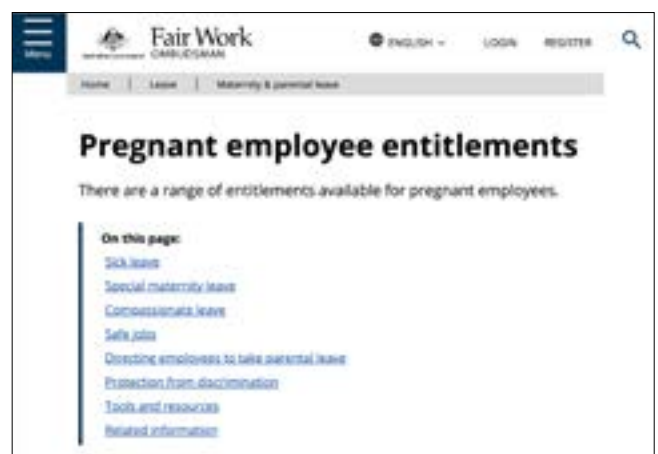
Eng, ngkana ko bikoukou ao tiaki nanona ba ko am makuri ing pregnant does not mean that you aki kona n reitinakoa am makuri ao n anga te tibanga ae e kakawaki nakon te tabo ni makuri.

Taan makuri aika a tei maan ao aika aki tei maan aika a bukoukou a kona n ana kaniwangan aia motirawa n aoraki ae e kaboaki ngkana a aoraki ke a ikoaki. Nora te 'Motirawa n aoraki' iaan Te bikoukou kaniwangaia taan makuris – Makuri riai Ombatiman

Taan makuri ni kabane aika a bikoukou ni ikotaki ma taan makuri aika a tangoaki, a kona ni mwaing nakon te 'makuri ae mano', ngkana e a aki mano i bukia ngkana e aki mano ibukia ba a na karaoi makuri aika a bon kakaraoia ngkekei ibukina ba a bikoukou ngkai. A na ira buakon aio taan makuri aika e aki riai n reke irouia te motirawa ni karo ae e aki kaboaki. N angiin te tai ao kam kona ngke ma am manatia ni kakaea katokan te kaganga ae e tamaroa ao kam na kona n reitinakoa ami makuri ae kam bon kakaraoia ma bitaki tabeua.

Ngkana bon akea te makuri ae e mano ae e riai ibukim, ao ko kona ana te motirawa ae 'akea te makuri ae mano' n te boo ae e bon kakabakaaki imain moanakin te motirawa ni karo ' iaan Tuan te Makuri Riai. Ko riai ni karekea te kakoaua n aron te beebea n aoraki ngkana arona ba e tangiria am tia kamakuri.

ni kakaeen riki taekan te boo, kaniwanga ao awa ni makuri ni 'makuri aika a mano' ke iaan 'akea makuri aika a mano', kawara te tiekition ae e riai ae f Kaniwangaia taan makuri aika a bikoukou iaan ana Makuri Riai te Ombatiman Work Ombudsman.

I kona n ana te motikawa ni karo ae e aki kaboaki Can I take unpaid parental or unpaid leave ke te motirawa ae e aki kaboaki?

Eng, ian tuan Aotiteria, ngkana ko a tia ni makuri I bukin am tia makuri n te tai ae e reitinako ibukin am tia kamakuri n te maan ae 12 te namakaina mai nano employer

continuously for at least 12 months ma te kakaonimaiki n te aro ae e baireaki raoi, bon imain raoi bungiaikin natim, Ngkoe ke toam kam kona n ana motirawan te maan ae nakon 12 te namakaina ibukin te motirawa ni karo ae e aki kaboaki ngkana (ngke ma toam) kam na katabei ngkami n tararuakin te ataei. Ko riai ni kaongoa am tia makuri, 10 te wiiki imain anaakin te motirawa aei iroum.

Ngkana ko tuai kabanea 12 te namakaina ni makuri, ko bon kona naba ni boraraoiakina anaakin te motirawa ae e aki kaboaki ian tuan te aki kakaokoroaki. jJE aki kona n aki butimaea am bubuti ibukin am motirawa am tia kamakuri ae e boboto iaon rikim n aine, bikoukoum ke katabeam n te utu.

E kona ni moanaki am motirawa ni maanin te tai ae 6 te wiiki imain bungiaikin te ataei ke imaina riki ngkana kam kariaia ngkoe ma am tia kamakuri. Ngkana ko teimatoa ni makuri inanon te 6 ni wiiki imain bungiaikin natim, e kona am tia kamakuri ni butiko ba ko na katauraoi beeba ni kakoaua aika a na kaotia ba ko marurung ibukin kartaoan te makuri.

Ibukin am rongorongo, am boki ni kairi ao bwaai ni makuri iaon te kombiuta, kawara iteranibaan ana uebetiaite nako Makuri Riai Ombutiman ibukin Kaanin te tai ni bung [ao te motirawa ni karo – Makuri Riai Ombutiman](#) And te [Bubuti ibukin te motirawa ni karo – Makuri Riai Ombutiman](#).

I kona n okira au makuri ngkana I a tia n ana te motirawa ni karo ae e aki kaboakil?

Eng, ngkana ko kriaiakaki ba ko na ana te motirawa ni karo ae e aki kaboaki ite motirawa a e reke ian ana tua Aotiteria, ao iai inaomatam n tokin te motirawa anne ba

ko na okira nakoam are imain anaakin te motirawa anne iroum.

E ngae n anne, ao ngkana ko mena iaon te boraraoi ae e a tia ni kamatoaki taina ao e aki riai am tia kamakuri ni karakaa am congtraeki ae e a tia ni kamatoaki maanna ibukina ba ko tabe n ana te motirawa ni karo ae e aki kaboaki. Ngkana e a toki am konturaeki ae e a tia ni kamatoaki taina n am tai ni mena iaon te motirawa ni karo ae e aki kaboaki, ao akea inaomatam n okira am makuri are ngkoa ma ti ngkana e makoro are). kaaitarana n am kontraeki ni makuri ngkana ko kamakuraki iaon te konturaeki ae e aki bibitaki taina ao e toki imuin r okim ni motirawa, ao iai inaomatam n okira am makuri are ngkoa ao ni kakoroa tain am kontraeki

Ngkana te tia makuri ngkoe ae ko tangoaki ao ko a tia ni makuri ibukinam tia kamakurin te maan ae e reitinako n te maan ae tebui ma uoua gte namakaina mai nano, bon akea kabaeen te tia kamakuri n anga riki te tai ni kamakuri imuin anaakin te motirawa ni karo.

Ngkana ko kan karekea riki am atatai iaon bitakin am awa ni makuri, ke ni bubuti te waaki ae e marau riki ao nakon te tiekition ae kaeineta ma taekan aio ae [Bitakin te awa ao Te bubuti kamarauan riki bairean te makuri–Makuri Riai Ombutiman](#).

I kona n okira oin abau ni bung iai?

Eng, n angiin te tai ao taan makuri aika a bikoukou t workers a tangiria riki ba a na okira abaia ba a na bung iai ba e aongan reke

nakoia aia boutoka kaain aia utu imain, inanon ao imuin te tai ni bung E reke aia tai n aei ni karaoi babaire ibukin aia ataei ngkana arona ba a na manga okira Aotiteria n reitinakoa aia makuri n te waaki ni kamakuri.

Ngkana arona ba ko kan okira abam ba ko na bung iai, ko riai n taetae ma am taokita ba ko aongan atatia ba te mwaneka ra ae ko mena iai ngkai n am tai ni bikoukou, ao ni kakoaua raoi ba ko kona barongai am babaire, ngkai ko bon marurung naba ni kona ni kiba n te wanikiba. Iai aia kaetieti kambana ni kibakiba ni kaeti ma tuan te kibakiba n te tai ni bikoukou, ao angiaa a na aki kukurei n am tai ni bikoukou, ao angiaa a bon rawa ni katokako n te kiba imuin 28 te wiiki ni bikoukou Airlines – kakoaua aei iroun am kambana ni kibakiba ibukin kabaninan taekana.

E kakawaki te moantaai ni maroro ma am tia kamakuri ibukin karaon babaire ibukin te motirawa, maroroakina okim ao karaoi am babaire iaona am babaire iaona.

I riai ni kabakamane ba N na kona ni bung i Aotiteria?

Eng, n am tai ni makuri i Aotiteria n te tikiim ae te PALM ao taan makuri aika a bikoukou ma toaia bon ngaiia aika a na kaitarai kabanemane ibukin boon te kuakua. Te intuarenti ibukin te kuakua e buoka kauarerekean am kabanemane ao bon te itera ae e kainnanaoaki ibukin karaoan am wisa, ma e aki tau maitin te intuarenti i Aotiteria, ni kaaitarai kabanemane iaon te kuakua, ao riki, e aki tau, maitin manen te intuarenti ni kaaitara te kabanemane iaon te kuaku ibukin te bikoukou ao itera aika a irekereke ma te bung ke obsterics ma ti ngkana ko a tia n taua te intuarenti n te maan ae e riaon 12 te namakaina.

If you have not met your 12-month waiting period for your health insurance, yet you wish to remain in Ibukin te bung i Aotiteria, ao e kakawaki iangoakin te rotaki ae e kona riki man te kabanemane iaona ba e kona n rangin korakora. Bon ngkoe ae ko riai ni kaitarai kabanemane

aika a irekereke ma bikoukouim n aron te maraki, ao te bung, tararuakin bon ngkoe ao te ataei imuin te bung e ngae ngkana e karaoaki n aia tabo aoraki ke n te tabo ae e onoti ae ti ngkoe kaaina. Ni keiti tabeua, ao kam na bon tutiaki ba kam na kaaitarai kabanemane aikai imain karaoan te makuri ni kuakua. E kona n rangin tawe biriraken kabanemane aikai riki ngkanga iai kanganga aika a riki nakoim ke nakon te ataei n am tai ni bikoukou ke inanon am tai ni bung – ao ko kona na kunea bs e a kaman tare kanoan am bauti ni mane n te maiti aetabeua te nga te taraa.

Ko riai ni maroroo ma te tia katauraoa am intuarenti n te aro ba ko na ataia ba kabanemane ra aika a tia nini kaaitaraak n am tania ni mane, ao ko riai naba n taetae ma am taokita ao te onaoraki iaon taekan te aekan kabanemane aika a irekereke ma bungiaikin te ataei, imain ae ko karaoi am baire ba ko na bung ia.

E kona ni bitaki tein au wisa ngkana arona ba I bung I Aotiteria?

- Iai kaetieti aika a kanimaki ma am wisa ae ko karekea man te tikiim ni kamakuri ae te PALM aika ko riai n iri nanoia.
- Ko aki kona n urui kaetieti aikai ngkana e teimatoa n nakoraoi am wisa n aki bane taina. You will not be in breach of your visa conditions if your visa remains valid (e aki bane taina).
- Ko riai ni kaongoa te Tebatemete n Aaba i Nanoaa taekan natim n te tai are ko kona iai ba aonga ni buoka karaon ana wisa am ataei.

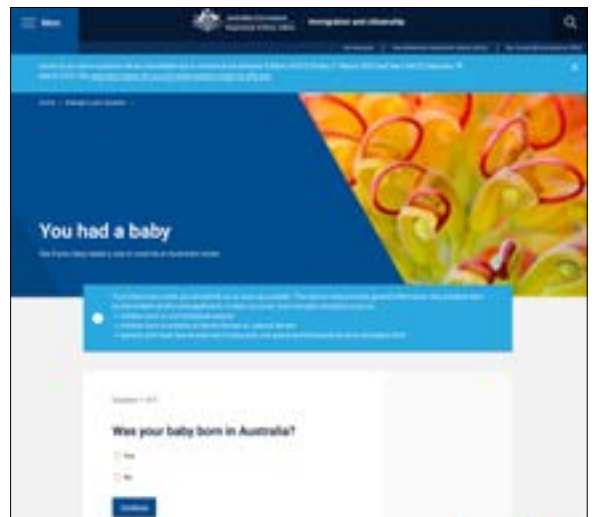

Aekan te wisa ra ae e na kainnanaoia natiu i Aotiteria?

Ngkana e bungiaiki natim i Aotiteria:

- E aki waekoa n anganaki e ataei ae e bungiaiki i Aotiteria te kona n riki ba kaain Aotiteria, ma ti ngkana kaain Aotiteria ni koaua ke bon te tia maeka ni koaua n ana bong ni bungiaiki te ataei.
- Ngkana e bungiaiki natim i Aotiteria ao bon tiaki kaain ao bon tiaki kaain ke te tia maeka ni koaua ngke i Aotiteria ma ana karo are temanna, ao e na taua te wisa are iroum ao iroun ana karo are temanna n te tai are e bungiaiki iai te ataei.
- Ko riai ni kaongoa te Tebatemete n Aaba Inanoa taekan natim baby n te tai ae e reke iai mawam ni karaoia soon as possible (e ngae ngkana e tuai reke te batibooti irouia) n te aro ba a na kona ni buoka karaoan ana wisa am ataei. E kona ni karinaki aran natim i nanon am wisa ae ngkai ke te wisa ae tuai reke iroum man am bubuti ae ko a tia ni karaoia. Your baby may be able to be added to your current visa or any pending visa applications you have.
- Ngkana akea ana batibooti natim n te tai moa aio, ko kona ni karekei katotongan iteranibaan ana baatibooti natim rimui riki. Ma, ko bon riai ni barongai n te tai ae ko kona ni karaoia iai.

Ibukin rongoron kaongoakin te Tebatemete n Aaba Inanoa, ao tein [ana wisa natim, nora ana uebetiate \(homeaffairs.gov.au\)](http://www.homeaffairs.gov.au) te Tebatemete aio ni kaongoia ba ko a tia bungia natim

Tera riki ae I rai ni mwananoia?

Te intuarenti ibukin te kuakua:

Ngkana tiaki kaain Aotiteria natim ke te tia maeka ni koaua, ao e na kainnanao te intuarenti ibukin te kuakua, ao e na tararuaki n te onaoraki ae e onoti n ana tai n tiku i Aotiteria.

Ngkana ko tiku i Aotiteria iaan te tikiim ae te PALM, titirakina am tia kamakuri ba e na karina aran natim iaon am intuarenti n riki ba manga am kabanemane ae ko na kaaaitara. ko riai n taetae speak nakon am tia katauraao am intuarenti ba e na ata bukin te kabanemane anne ao bukin rakan te kabanemane.

Barongakin taian beeba:

E kona ni kabaneaki tabeua te wiiki ibukin karekean te beeba ni bung ao ko riai ni mena n te tabo ike e na kanakoai iai te beeba anne. Kaongoa am tia kamakuri te onaoraki aoi ana tia tei abam am kanganga ni kakaea ba ko na kanga ni karekei beeba akanne ao maitin te kabanemane iaioia.

Ko riai ni kanakoa am bubugi ibukin karekean te beeba ni bung ai beeba ni borau n aron te batibooti ibukin te ataei ba e na kona n okira abana.

Te tabo ni maeka:

Ko riai ni iangoia ngkana ko na kainnanao te tabo ni maeka teuana ae e kaokoro ke te aekan tararua teuana ibukin natim n am tai n tiku i Aotiteria. A kona ni katare itera aika a kainanoaki aikai ni kuakua aikai n taabo n ununikai ke n taabo aika a raroanako ma taian kaawa ao tina ni kaawa iaon aotiteria, ao a ti kona n reke ngkana e karakaki te kabanemanem, E kainnanaoiki ikai babairean raoi te waaki n te aro ba a na karaoaki babaire aika a bon riai. E kona ni buokiko am tia kamaakuri.ni itera aikai.

Okiran oin abam:

Ngkana ko kan okira oin abam ma natim kakoauaa ba ko kaongoa ba ko kaongoa te aobitia n reitaki ke te CLO/LSUn te aro ba a na kona n tuangko ana kai ni baire te aba ao ni buokiko ma oin kainnanom.

Te tabareaki i nanon te mwenga ao te utu, marurungin te rabata, te kariaia ao te reitaki ae e tamaroa:

Ngkana ko taku ba ko maeka ibuakon te reitaki ae ko kakiriweaki iai, ke iai te aomata temanna ae e reke iai, e kakawaki ba ko na moantaai ni kakaea te buoka. Karekea riki am atatai ikai iaon taekan te kiriwe n te mwenga ao te utu.

Ngkana ko marurung ibukin te botaki ni karao bure, e kakawaki ba ko na teimatoa ni kakawara te taokita ibukin tuoakim. Te kabnea n tamaroa ibukin totokoan aoraki aika ewewe, ke te bikoukou ae e ki kantaningaki, bon karaoan te botaki ni 'karao bure ae e mano'. Kareke riki am atatai ikai iaon taekan marurungin te rabata.

Uringnga ba e tabuaki iaan te tua i Aotiteria ba e na karaoaki te aroaro ni botaki ma te aomata riki temanna, ae tao te kaboria, te ririing, ngkana arona ba a tuai ke a bon aki kona n anga aia kariaia aomata akanne. E aranaki aio ba te tabare ni karao bure ao bon te bure iaan te tua. Karekea riki am atatai ikai iaon te botaki ni karao bure ao te kariaia.

Babairean te mane:

Ngkana ko iangoia ba ko na ana maanin te motirawa ni karo ae e aki kaboaki, ao e na iai te tdaai ae e na akea iai te mane. Ao e riai ni iai ami tatabui ngkoe ma raom ba kam na kona ni kamaiuingkami ni ikotaki ma te ataei you and the baby ni karokoa manga okiran te makuri iroumi. Ko riai ni iangoia ba e na kanga aron rotakimi ngkana iai te taubo n tain te bakabwai ao kabaka boon te intuarenti ao kabanemane riki tabeua ngkai bon akea ami makuri. Tao ko kona naba n rinanon am kouru ni kabonganakin te mane aika ko kateia ngke ko moan kaaina te waaki ni kamakuri ngkai a roko ngkai kanganga aika a korakora n aron maitin te karekemane ao te kabanemane. Ngkana ko iangoia te mananga n okira oin abam ma te ataei ae e a tiba bungiaiki, riai ni iangoia naba rakan te kantoka n te kiba ao boon te tabo ni maeka n ami tai ni mananga. I Aotiteria ao iai katabeaiia kaaro ni kauoman ba a na boutoka. te ataei n te mane.

Karekea buokam ke te reitaki ma temanna

Ngkana ko a tia n tauaki ma te matoa, ao ko kan tabeka tangim, ko riai moa n ribooti nakoia bureitiman n te tae ae ko kona ni karaoia iai. Ngkana ko na kabuanibwai ke bon te katewe, tarebonia 000. Ko kona naba ni karekea te buoka man te tiweti ni boutoka iaon te tautau ma te matoa, n aron te 1800RESPECT iaon 1800 737 732.

E kona ni buokai temanna kaain te tikiim ae te PALM?

E kona ni kanganga kangaraoan ma iai te boutoka ao bwaai ni makuri aika a kona ni buokiko. Ngkana iai am titiraki iaon kangaraoan maium ma te maiu i Aotiteria, ko kona n titirakina am tia kamakur. Ngkana a aki ata te kaeka, ao a kona n tuangko ba antai ae ko kona n reitaki ma gaia, n aron waaki ni boutoka tabeua te tikiim ae te PALM n aron:

Ana aobitia n reitaki te aba (CLO) ke ana taan tei te reiba

Ko kona ni kunea taekan te reitaki ma taian CLO aika ngkai laon ana uebetiaite te PALM ae (<https://www.palmscheme.gov.au/contact>).

karekea ana taiweti ni boutoka te PALM support iaon te numba (1800 51 51 31), ke te emeeri (palm@dewr.gov.au)

Taiaoka ataia ba a tuoaki tiweti ni boutoka n te tareboon ao te emeeri, ba a tuoaki emeeri man 8.30 am-6.30 pm AEST – ao tareboon imuin awa ni makuri ti ibukin itera aika a rangin kakaiki.

N na kanga ni karekea reitan riki te rongorongon ke te buoka mairoun te tia rabakau temanna?

ngkana ngkoe ke temanna ae ko kinaa e kan karekea riki te rongorongon iaon taekan te bikoukou ao te toba n tikuna i Aotiteria kam kona n reitaki ma te tiweti ni boutoka n te taibora ane e oti i nano. A kona ni buokiko botaki aikai ke ni kotea te tabo teuana ae ko kona ni kunea te tiweti ae e kaeineti ma kainnanom ao e kona n reke iroum.

BOTON RINANIN TIEWETI NI BOUTOKA I AOTITERIA

TIEWETI	TERA AE E KARAOIA?	RONGORONGON TE REITAKI
Kuakua Tawe	Te kawai ae te kabanea n tamaroa ni kakae te taokita ae e uakaan ma ngke bon kawaran ana Uebetiaite Ko kona ni kabongana aia tiweti ni kakae ba e na kakae ae te kabanea ni kaan ma ngke – rinea 'GP – General Practice' iaan tiweti ao enter am postcode ba ko aonga ni kunea ana tiweti te taokita aete kabanea ni kaan ma ngke services and enter your postcode to find the doctor service closest to you, or search 'pregnancy' under the health topics A – Z tab.	<p> Tareboonia: 1800 022 222</p> <p>Te aba ni kabutaa, 24/7</p> <p> Te tiweti ni kakae uebe: https://www.healthdirect.gov.au/australian-health-services</p> <p> Rongorongon te bikoukou iaon te intanete: https://www.healthdirect.gov.au/pregnancy</p>

BOTON RINANIN TIEWETI NI BOUTOKA I AOTITERIA

TIEWETI	TERA AE E KARAOIA?	RONGORONGON TE REITAKI
Te bikoukou, te bung ao te ataeia	Ana uebetiaite Aotiteria ae e rangin kinaaki iaon taekaia bikoukou ao ataei, ni boutokaiia kaaro ioan kawaia man te tai ni bikoukou nakon te reirei n ataei. Taetae nakon aia neeti ataei i bukin taeka n ibuobuoki ao kairan kawaim. Kunea riki taekan te bikoukou, te bung te riki ni karo ao kaikawakin te ataei.	 Tareboon: 1800 882 436 Te Uebe: https://www.pregnancybirthbaby.org.au/Pregnancy_care_on_a_visa
Babairean te Kakariki Araianti Aotiteria	<p>Tianakin te Kakarikin Alliance bon ana rabata ae te kabanea n rietata te aba iaon taekan te kakariki ao te marurung ni botaki. E katanoata taekan marurungia aomata rinanon te matairiki ni karao kainibaire ao te rongorongo public.</p> <p>Ngkana ko kan kawara te kiriniki teuana ibukin tiatianakin te kakariki ke n titiraki taekan te reirei, ao kawara te tiaweti nakon ana iteraniba te tiaweti ni kunea iai te botaki ibukin tiatianakin te kakariki n am tabo, ke reitaki ma te atiotieition n am makoro.</p> <p>Kawara Tiatianakin te Kariki Araianti n aia uebetiaite i Aotiteria:</p> <p>https://www.familyplanningallianceaustralia.org.au/services/</p>	<p>Te Atiotieition iaon tiatianakin te kakariki n te Makor ao te aono:</p> <p>ACT - Tuan te Marurung ni Botaki ao Babairean te Kakariki</p> Tareboon: 02 6247 3077 Te Uebe: https://www.shfpact.org.au/ <p>NSW – Babairean te Kakariki NSW</p> Tareboon: 1300 658 886 Te Uebe: https://www.fpnsw.org.au/ <p>NT – Ana Atiotieition ni Kamweraoi NT Inc.</p> Tareboon (08) 8948 0144 Te Uebe: http://www.fpwnt.com.au/ <p>QLD - True: Marurungin Reitaki ao Kakariki</p> Tareboon: (07) 3250 0200 Te Uebe: https://www.true.org.au/ <p>SA – Otan SA</p> Tareboon: 1300 883 793 Te Uebe: https://shinesa.org.au/ <p>TAS – Babairean te Kakariki Tatimeinia</p> Tareboon: (03) 6273 9117 Te Uebe: https://fpt.org.au/ <p>VIC – Babairean te Kakariki Wikitoria</p> Tareboon: 03 9257 0100 Te Uebe: https://shvic.org.au/ <p>WA - Autin te Marurung ni Kona ni Botaki Aotiteria Maeao</p> Tareboon: (08) 9227 6177 Te Uebe: https://shq.org.au/

BOTON RINANIN TIEWETI NI BOUTOKA I AOTITERIA		
TIEWETI	TERA AE E KARAOIA?	RONGORONGON TE REITAKI
<p>Ana Tebatemente te Tautaeka n Aotiteria of n – Aaba InanaoaaE-weaba and Kainakin te Aba</p>	<p>Ngkana ko a tia ni bungia natim i Aotiteria ke ko nang tiba bungia natim ko riai ni kaongoa te Te tebatemente n Aaba Inanaoaba e kona n rotaki iai am wisa.</p> <p>Te rongorongo iaon te Aaba Inanaoaa uebetiate e bita te bwai ae e riki – e na anga te rongorongo iaon karekean te reitaki ma te tebatemente n taekan bitakin am waaki ao ni ibuobuki ma karaoan aia wisa.</p>	<p>www. Nakon te uebetiate:</p> <p>https://immi.homeaffairs.gov.au/change-in-situation/had-a-baby</p>
<p>Fair Riai Ombutiman</p>	<p>Te Makuri Riai Ombutiman e babaronga tuan ana tabo ni makuri nako Aotiteria, ao n angareirei iaon taekan inaomta ma Tuan te Makuri Riai 2009 e katabua te tia kamakuri ba e na karoi itera aika a aki riai nakon te tia makuri ke te aomata ae e kona riki ba te tia makuri ibukin te kakaokoroaki.</p>	<p>www. Nakon te uebetiaite, www.fairwork.gov.au, rongorongo riki iaona:</p> <p>Tabo ni makuri te Kakaokoroakin – Makuri Riai Ombutiman</p> <p>Te katanaki man te kakaokoroaki n te tabo ni makuri – Makuri Riai OmbutimanFair Work</p> <p>te tia makuri ae e bikoukou kaniwanga – Makuri Riai Ombutiman</p> <p>Bubuti ibukin te motirawa ni karo – Makuri Riai Ombutiman</p> <p>Anakin te motirawa ni karo Makuri Riai Ombutiman</p> <p>Okiran te makuriman te motirawa ni karo – Makuri Riai Ombutiman</p>
<p>Boutokaan aia tamaakai kaaro aika a makuri</p> <p>Ana Komition Aotiteria iaon Inaomataia Aomata</p>	<p>e na buokiia taan makuri n</p> <ul style="list-style-type: none"> • atai tuua aika a irekereke ma taekan te bikoukou, karote motirawa ao okiran te makuri • maroroakina raoi inaomataia ma aia tia kamakuri 	<p>www. Nakon te uebetiaite, www.supportingworkingparents.humanrights.gov.au, rongorongo riki iaona oon:</p> <p>kaaro aika a makuri: te Boki ni Kakae ae e Tawe iaon Inaomata</p> <p>Boutokakia kaaro aika a makuri – te boki ni kakae ibukina taan makuri</p> <p>Boutokakia kaaro aika a makuri – ataakin te tua</p> <p>Boutokakia kaaro aika a makuri – ngkai a bikoukou</p> <p>Boutokakia kaaro aika a makuri – taan makuri ao te motirawa</p> <p>Boutokakia kaaro aika a makuri – returning to work from leave</p> <p>Boutokakia kaaro aika a makuriSupporting working parents – moana ao tokina kamakuri</p>

E ngae n tia ni bainaki te tararua ae e raoiroi ibukin katauraaoan te kanoa aio, bon akea te bukinaki ae e kariaiakaki iroun te tikiim ae te PALM, ana taan makuri, taan anganano, ke toana, ibukin te kaairua, te mwaninga, te aki eti, aika a kaeineta ma te beeba ni koaua aio ke ibukin te bua ke te uruaki ae a na kaoti nakon te aomata ae e onimakina te rongorongo i nanon te beeba ni koaua aio. Te rongorongo ae e katauraaoaki i nanon te beeba ni koaua aio e a tia ni katauraaoaki ba e na anga ti rongorongo aika a tabangaki. Tiaki te kantaninga ba e na onimakina ke n riki ba onean muin taekan rabakau iaon te tua ke iaon itera ni mwaatai riki tabeua. Bon akea te bukinaki ae e tauraoi ni butimaeaki iroun te tikiim ae te PALM ke toana nako ibuki baika a riki mai iai aika a ataaki ke a aki ataaki aika a kona n riki man onimakinan taian rongorongo aika a katauraaoaki te tye beeba ni koaua aio.

